

คำแนะนำสำหรับผู้สัมผัสสารเบนซิน

เบนซิน เป็นสารประกอบอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน เป็นส่วนผสมในน้ำมันดิบ ได้จากกระบวนการปิโตรเคมี ที่อุณหภูมิห้องเป็นของเหลวใสไม่มีสีถึงสีเหลืองอ่อน เบากว่าน้ำ ระเหยง่าย มีกลิ่นหอมหรือกลิ่นเหมือนน้ำมันเบนซิน เป็นสารไวไฟสูง ुकติดไฟง่าย

อันตรายจากการสัมผัสสาร

การสูดดมไอระเหยจะระคายเคืองทางเดินหายใจ ทำให้ไอ เสียงแหบ แขนงหน้าอก เกิดภาวะปอดบวม น้ำ ปอดอักเสบ จากสารเคมี ปอดบาดเจ็บเฉียบพลัน เลือดออกในถุงลมปอด เกิดภาวะหายใจล้มเหลวและเสียชีวิตได้ หากกระเด็นเข้าตา จะทำให้เกิดการระคายเคือง ปวดแสบร้อน ตาพร่ามัว หลังการกินจะระคายเคือง ปวดแสบร้อนในปาก คอ ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน เอนไซม์ตับผิดปกติ ระคายเคืองต่อผิวหนังมาก อาจเกิดแผลไหม้จากสารเคมี เกิดตุ่มพองผื่นแดง บวม ผิวหนัง อักเสบ การสัมผัสทางผิวหนังอาจก่อให้เกิดพิษเชิงระบบได้ ได้แก่ เกิดภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ มีผลต่อผลต่อสมองทำให้ รู้สึกเคลิบเคลิ้มในช่วงแรก จากนั้นจะปวดศีรษะ วิงเวียน บ้านหมุน หากได้รับปริมาณมากจะทำให้สับสน ซึม ชัก หหมดสติ ไม่รู้สึกตัว สมองบวมและเสียชีวิตได้

องค์การวิจัยโรคมะเร็งนานาชาติ (IARC, 2018) ซึ่งเป็นหน่วยงานย่อยขององค์การอนามัยโลกจัดให้ เบนซินอยู่ใน กลุ่มที่ 1 (Group 1) คือ **“เป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์”** โดยสัมพันธ์กับมะเร็งเม็ดเลือด เช่น โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว โรคลิวคีโตจากไขกระดูกฝ่อ

การปฐมพยาบาล

สัมผัสทางเดินหายใจ	: เคลื่อนย้ายออกมาในที่โล่ง ให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ ถ้าหายใจไม่สะดวกให้ออกซิเจน
สัมผัสถูกผิวหนัง	: ถอดเสื้อผ้าและเครื่องประดับที่ปนเปื้อนออกทั้งหมด เก็บใส่ถุงพลาสติกสองชั้น มัดปากถุง ใรับล้างผิวหนังด้วยน้ำสะอาดนานอย่างน้อย 15-30 นาที
สัมผัสตา	: ควรถอดคอนแทคเลนส์ออก ล้างด้วยน้ำสะอาดโดยให้น้ำไหลผ่านจากหัวตาไปหางตานานอย่างน้อยข้างละ 10-15 นาที
สัมผัสทางการกิน	: ห้ามกระตุ้นให้อาเจียนเพราะจะทำให้สำลักได้ ควรส่งพบแพทย์ทันที

อาการที่ควรพบแพทย์

อาการแสบเคืองตามาก ตาแดง น้ำตาไหล มีอาการดวงตาแพ้แสง เป็นผื่นระคายเคืองเพิ่มขึ้น ไอ มีเสมหะ แขนงหน้าอก หายใจลำบาก หอบเหนื่อยมากขึ้น ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ซึมลง ความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลง ชัก

การป้องกันและการปฏิบัติตน

1. ถ้าทำงานเกี่ยวข้องกับสารนี้ควรสวมชุดป้องกันสารเคมี เว้นครอบตา ถุงมือป้องกันสารเคมี ใช้หน้ากากที่ป้องกันสารนี้
2. กรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น มีการรั่วไหล
 - ✓ ให้เคลื่อนย้ายไปยังบริเวณที่มีอากาศบริสุทธิ์ ในทิศทางต้นลม ถ้าไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ได้แก่ หน้ากากที่เหมาะสมกับชนิดสารให้ใช้ผ้าชุบน้ำบิดให้หมาด ปิดปากและจมูก
 - ✓ กรณีอยู่ในบ้านให้ปิดประตูหน้าต่าง ช่องลมต่างๆ ให้สนิทป้องกันไม่ให้สารเคมีปนอยู่ในบ้าน
 - ✓ ติดตามสถานการณ์การเกิดเหตุ และปฏิบัติตามคำแนะนำจากหน่วยงานราชการหรือผู้นำชุมชน
 - ✓ หลังเกิดเหตุควรเปิดประตู หน้าต่างเพื่อระบายอากาศ ระบายแก๊สพิษ และเช็ดทำความสะอาดบ้าน
 - ✓ ถ้าต้องปฏิบัติงานในเหตุฉุกเฉินต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายครบชุดโดยเฉพาะระบบทางเดินหายใจ

ที่เหมาะสม และหลังปฏิบัติงานควรเปลี่ยนเสื้อผ้า ซ้ำร่างกายให้สะอาด

3. หลังการสัมผัส ไม่ควรออกกำลังกายหรือกิจกรรมใดๆที่ต้องใช้พลังงานใน 1-2 วัน หลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่อย่างน้อย 3 วันเนื่องจากทำให้ปอดอักเสบ หลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างน้อย 24 ชั่วโมง เนื่องจากทำให้อาการแย่ลง และควรไปตรวจตามนัดอย่างเคร่งครัดเนื่องจากสารเบนซีนส่งผลต่อสุขภาพระยะยาว